

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за квітень 2014 року)

Цього місяця тривало проведення заходів до **200-річчя від дня народження Т. Шевченка**, яке широко відзначалося у березні. Так, у Міністерстві культури України 11 квітня відбулася презентація унікального науково-освітнього інтернет-порталу „Тарас Шевченко”. Ініціатори створення порталу – Мала академія наук України та Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України разом із керівництвом наукових установ, залучених до роботи над проектом, представили веб-сайт міністру та працівникам міністерства. У столичній галереї „Лавра” до 4 квітня продовжувався літературно-мистецький фестиваль „КобзарТ”, який поєднав музику, поезію, кінематограф і сучасне візуальне мистецтво. Центральним державним архівом-музеєм літератури і мистецтва України та київським видавництвом „Кліо” видано ювілейну книгу „Документальна скарбниця шевченківських лауреатів”. Вона містить рідкісні архівні документи про близько півтори сотні лауреатів національної премії від моменту її появи в культурному просторі (1961 рік). А у Полтаві презентовано путівник по шевченківських місцях обласного центру – „Полтава у долі і творчості Тараса Шевченка”.

З нагоди 205-річчя від дня народження російського та українського письменника М. Гоголя у Києві, у Національному музеї літератури України, було організовано літературно-мистецький вечір „Гоголь і Україна”. Виставку „Гоголь в Прохоровці” розгорнуто у Шевченківському національному заповіднику у Каневі Черкаської області. Також до зазначеної дати було приурочено Всеукраїнську наукову конференцію „Зарубіжні письменники і Україна”, яка проходила у Полтаві. Її учасники після роботи у форматі пленарного засідання вирушили у тур „Гоголівськими місцями”. У Великих Сорочинцях Миргородського району екскурсанти оглянули експозицію місцевого літературно-меморіального музею М. Гоголя та взяли участь у круглому столі з питань збереження культурної спадщини видатного

письменника-земляка. Також вони відвідали Національний музей-заповідник М. В. Гоголя в Гоголевому Шишацького району, де на них чекала театралізована екскурсія.

23 квітня виповнилося 450 років від дня народження англійського драматурга, поета й актора В. Шекспіра. Вшанування видатного письменника відбулося і в Україні. Із його творчістю було пов'язано кілька помітних подій, серед яких – проект сучасного мистецтва The Show Within the Show („Спектакль усередині спектаклю”), в рамках якого 29 квітня у столичному Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький Арсенал” відбулися: відкриття виставки сучасного мистецтва, де представлено роботи більш як 40 сучасних українських художників, показ фільмів-екранізацій п'єс В. Шекспіра, освітня програма тощо. Проект триватиме до 1 червня.

З 9 по 13 квітня у столичному Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький Арсенал” проходив IV Міжнародний фестиваль „Книжковий арсенал”. Подію, що об'єднала літературу і мистецтво, відкрив міністр культури України Є. Нищук. За п'ять днів роботи фестивалю його відвідали письменники та літературні діячі із 10 країн. Загалом на заході побувало 42 тис. гостей, відбулося понад 200 подій. Серед них – виставка-ярмарок, що зібрала близько 100 українських видавництв, круглий стіл „Книговидання – стратегічна галузь розвитку держави”, спеціальна дитяча програма, майстер-класи українських та зарубіжних графіків, виставка книжкової ілюстрації „Pictoric”, спеціальна програма кінопоказів „Книжковий арсенал”, підготовлена у партнерстві з Національним центром Олександра Довженка та Фестиваль нової музики, в рамках якого, зокрема, відбулося прем'єрне виконання вокального циклу „Піснеспіви” В. Сильвестрова муніципальним камерним хором „Київ”.

До 85-річчя від дня народження українського письменника, Героя України Ю. Мушкетика у Київському міському будинку вчителя пройшов вечір. На ньому Ю. Мушкетика за особливі досягнення у літературній творчості та за вагомий внесок у відродженні духовності та культури українського народу було нагороджено медаллю „Почесна відзнака”.

Творчий вечір літературознавця, педагога, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка Ю. Коваліва відбувся 14 квітня у Національному музеї літератури України. На захід, приурочений до його 65-річчя, завітало чимало гостей – духовних побратимів, колег по викладацькій роботі, випускників і студентів.

У Києві також відбулася презентація українського перекладу „Фауста” Й. В. фон Гете, над яким близько 20-ти років працював український перекладач, літературознавець, лексикограф-енциклопедист М. Лукаш (1919–1988).

Представлене видання відкриває 15-томне зібрання творчої спадщини М. Лукаша, до якого уперше під спільною обкладинкою увійдуть його віршовані і прозові переклади, оригінальна поезія, літературо- і мовознавчі статті та дослідження, листування тощо.

23 квітня, у Всесвітній день книги, у Донецьку стартував перший Український літературний фестиваль. Формат заходу, який тривав до 25 квітня, передбачав безпосереднє спілкування читачів з 20-ма письменниками, переважно з України. Відбулися дискусії та круглі столи на тему „Мова та насильство” в різних ракурсах: „Анатомія насильства”, „Насильство та гендер”, „Особистість і колектив”, „Насильство і медіа”, „Насильство і влада”. Паралельна програма включала покази фільмів, музичні концерти, вистави.

3 квітня, у день народження Олеса Гончара, в конференц-залі столичного Будинку письменників відбулося вручення Державної літературної премії ім. Олеса Гончара, засновниками якої є Міністерство культури України і Національна спілка письменників України. Премію отримав В. Пепа (Київ) за художньо-публіцистичну книгу „Пам'ять української душі”.

Міжнародну літературно-мистецьку премію ім. Г. Сковороди вручено черговим лауреатам у столичному Будинку архітектора. Премію отримали: письменник О. Бакуменко, доктор педагогічних наук Г. Сагач, вокально-інструментальний дует з Рівненщини – Т. Лобода і М. Береговий, доктор історичних наук із Запоріжжя В. Севернюк, вокальне тріо із Кролевця на Сумщині – О. Гордієць, К. Левченко та В. Орел.

Церемонія вручення літературно-мистецької премії „Джури”, заснованої торік лауреатом Національної премії України імені Тараса Шевченка В. Рутківським відбулася 23 квітня у Національному музеї Тараса Шевченка. Премію „Джури” надають за нові високохудожні твори для дітей та юнацтва на історико-краєзнавчу тематику, а також за книжкову графіку та літературно-критичні праці, що мають на меті виховання юних українців у дусі національно-патріотичних цінностей. Нинішнього року переможцем конкурсу на здобуття премії „Джури” став лауреат урядової премії ім. Лесі Українки, поет А. Качан – за створення високохудожнього образу українського Причорномор'я у збірці лірики для дітей „Листи з осіннього саду”.

Ряду митців Закарпаття вручено дипломи лауреатів обласних премій у галузі літератури і мистецтва за 2013 рік: ім. Ф. Потушняка – у галузі літератури; імені Д. Задора – у галузі музичного і виконавського мистецтва; ім. братів Євгена та Юрія-Августина Шерегіїв – у галузі театрального мистецтва; ім. Йосипа Бокшая та Адальберта Ерделі – у галузі образотворчого мистецтва та декоративно-вжиткового мистецтва.

Про найважливіші проблеми, які потребують розв'язання найближчим часом, йшлося під час зустрічі, яку ініціював з керівниками театрів, бібліотек і

творчих спілок шахтарського краю новий голова Донецької облдержадміністрації С. Тарута. Серед таких проблем, насамперед, є розвиток закладів культури та бібліотек у сільській місцевості і, особливо, – духовне та патріотичне виховання підростаючого покоління. Також під час зустрічі С. Тарута підтримав ініціативу місцевої театральної громадськості про присвоєння Донецькому національному академічному українському музично-драматичному театру імені його колишнього керівника, народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка М. Бровуна.

Програму розвитку петриківського розпису і концепції створення його центру у Дніпропетровську презентував 17 квітня голова обласної ради Є. Удод. Участь у презентації взяли представники обласної влади, Петриківського району, культурних, туристичних і освітніх установ Дніпропетровська. Для збереження і розвитку Петриківського розпису заплановано ряд заходів, серед яких – ремонт Будинку культури і Музею етнографії, побуту і народної творчості Петриківки та Будинку дитячої творчості, придбання обладнання для дитячої художньої школи, переобладнання експозиції музею ім. Ф. Панко. Така модернізація дозволить у три рази збільшити кількість відвідувачів в культурних закладах Петриківки.

ТЕАТРАЛЬНО-КОНЦЕРТНЕ ЖИТТЯ. *Заходи до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка* протягом квітня тривали у мистецьких закладах нашої країни. Постановку вистави „Рядовий Шевченко” здійснив на камерній сцені Київського академічного Молодого театру актор і режисер Т. Семисал, який зіграв у цій постановці роль Т. Шевченка. У Донецькому національному театрі опери та балету ім. А. Солов’яненка спільними зусиллями солістів і музикантів театру, студентів Донецької музичної академії ім. С. Прокоф’єва та учнів Донецької обласної спеціалізованої музичної школи для обдарованих дітей було поставлено оперу сучасного композитора, заслуженого діяча мистецтв України О. Рудянського „Шлях Тараса”. Світова прем’єра твору Б. Фроляк „Праведная душе...” – симфонії-реквієму для солістів, хору та симфонічного оркестру на тексти Т. Шевченка – відбулася у Львівській філармонії. Близько 20 оркестрових колективів Івано-Франківщини, які включили у свої виступи твори на слова Т. Шевченка, взяли участь у XIV Фестивалі оркестрів народних інструментів „Кобзареві струни” у м. Рожнятів. А концертом „Великому Кобзареві” у Галереї мистецтв імені Миколи Ярошенка відкрився Музичний фестиваль „Дні Миколи Лисенка у Полтаві – 2014”. На ньому, крім творів М. Лисенка, А. Кос-Анатольського, О. Чухрая, С. Горюновича, Ж. Колодуб, Ю. Корженко, Т. Оскоменко-Парулави, В. Скакуна, було презентовано

прем'єри музичного твору на поезію Т. Шевченка „За сонцем хмаронька пливе” композитора С. Горюновича та композиції „Портрет Тараса”.

Підняття бойового духу військових та єднання народу мав на меті мистецький проект „Народна філармонія”, який було організовано за сприяння Міністерства культури України та Міністерства оборони України. Так, благодійні концерти-зустрічі за участю місцевих артистів відбулися, зокрема, в українських військових частинах Чернігівської, Київської, Миколаївської та Одеської областей.

Початком великого музичного свята – VI Міжнародної пасхальної асамблеї – у столиці завершилося свято Воскресіння Христового (Пасха). Цей щорічний захід традиційно провели Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського під патронатом Української православної церкви спільно з Міністерством культури України за підтримки посольств і міжнародних представництв в Україні. Для цьогорічної асамблеї її організатори обрали епіграф „Духовність об'єднує Україну”. Один із концертів пройшов під девізом „Єдина країна, єдиний народ” і був присвячений кримськотатарській культурі – музиці, поезії та живопису. Народну і професійну музику кримських татар виконували Національний ансамбль солістів „Київська камерата”, брас-квінтет „Мажор-Київ”, народний артист України Ф. Мустафаєв, артисти оркестру Національної опери України, а також лауреати Міжнародного конкурсу піаністів, який носить ім'я видатного кримськотатарського композитора ХХ століття А. Караманова. Демонструвалася виставка династії художників Шамседінових. У рамках VI Міжнародної пасхальної асамблеї – 2014 „Духовність єднає Україну” також відбулося вручення премії ім. Б. М. Лятошинського 2014 року композитору М. Халітовій.

З 7 по 12 квітня у Київському академічному театрі опери і балету для дітей і юнацтва проводив I Фестиваль хореографічного мистецтва „КМАТОБ-FEST – 2014”, метою якого було познайомити широку аудиторію з актуальними напрямками танцю. Класичний танець представили народні артисти України С. Бондар та О. Філіп'єва і заслужений артист України А. Козлов, А. Гордєєв та О. Долгіх з авторської лабораторії сучасного танцю LITSO Dance Company. Для професійних танцівників проводився обмін досвідом і майстер-класи провідних педагогів.

XX Міжнародний фестиваль „Два дні і дві ночі нової музики” проходив з 26 по 28 квітня в Одесі. Особливу увагу на фестивалі було приділено музиці українських композиторів. Так, було представлено музичний портрет Є. Станковича. Для зображення портрету було обрано його камерно-інструментальну музику, яку виконали З. Алмаші (віолончель), А. Павлов (скрипка), Б. Кривопуст (фортепіано). Ще один музичний портрет – одеської

композиторки Ю. Гомельської – створили корифеї камерного виконавства в Одесі – ансамбль „Гармонії світу” та ансамбль Senza Sforzando.

У Харкові відбувся XVI Міжнародний фестиваль „Сергій Рахманінов та українська культура”, який було присвячено 200-річчю від дня народження Т. Шевченка. Свято класичної музики стало можливим завдяки його засновнику – Благодійному фонду на честь сім’ї Алчевських, професора Лариси Трубнікової, при підтримці Міністерства культури України, Харківської ОДА, Харківської міськради, Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого. У рамках фестивалю прозвучали, зокрема, солоспіви С. Рахманінова на вірші Т. Шевченка у виконанні лауреатів та дипломантів Міжнародного конкурсу вокалістів ім. І. Алчевського „Алчевський-дебют”. Цей концерт став своєрідним „ювілеєм у ювілеї”, адже був присвячений урочистому відзначенню 70-річчя від дня народження співака, народного артиста України, соліста Національної опери України, професора НМАУ О. Вострякова, який навчався і працював у Харкові.

XXI Міжнародний фестиваль органної та камерної музики Organum у Сумах тривав з 6 по 27 квітня. У рамках фестивалю відбулося 6 концертів, які проходили в залі обласної філармонії та в католицькому храмі. Два концерти (21 і 23 квітня) були благодійними, зібрані кошти організатори спрямують для допомоги постраждалим і сім’ям загиблих в громадських протистояннях в Україні.

У Національній філармонії України відбулися: творчий вечір з нагоди 75-річчя створення Квартету баяністів ім. М. Різоля за участю інструментального ансамблю „Три плюс два” з Харкова, дуету баяністів, заслужених артистів України Б. та Р. Пірогів, заслуженої артистки України О. Чубаревої; концерт „Непогасний дух”, присвячений героям Майдану, за участю Національного академічного оркестру народних інструментів України, лауреата міжнародних конкурсів Р. Лоцмана та народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка В. Нечепи; концерт ансамблю народних інструментів „Рідні наспіви” та народного артиста України І. Борка „Весняний дотик”.

До Міжнародного дня цирку свою нову програму „Браво-бравушки!” приурочив Національний цирк України.

Театри Києва запросили на прем’єри вистав: Національний академічний драматичний ім. І. Франка – „Живий труп” Л. Толстого; академічний драми і комедії на лівому березі Дніпра – „Веселість сердечна, або Кепка з карасями” за збіркою розповідей „Чистий Дор” Ю. Ковалю; академічний Молодий – „Підступність і кохання” за Ф. Шіллером, „Чекаючи на Году” за однойменною п’єсою С. Беккета.

У театрах України відбулися прем’єри вистав: у Дніпропетровському академічному опери та балету – балету „Лебедине озеро” П. Чайковського; у

Дніпропетровському академічному українському музично-драматичному ім. Т. Шевченка – „Маленькі подружні злочини” за Е.-Е. Шміттом; у Львівському обласному музично-драматичному ім. Ю. Дрогобича (м. Дрогобич) – „Замовляю любов” за Т. Іващенко.

У Львові у рамках всеукраїнського концертного туру виступив Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського. На сцені оперного театру він показав нову програму „Ім аплодує весь світ”.

Івано-Франківськ з дводенними гастролями відвідав Коломийський академічний обласний український драматичний театр ім. Івана Озаркевича. Прем’єрна постановка „Тричі мені являлася любов” за драматургічним твором Т. Іващенко „Таїна буття” зібрала аншлаг.

У рамках всеукраїнської акції, започаткованої минулого року благодійною організацією Президентський фонд Леоніда Кучми „Україна”, нові фортепіано всесвітньо відомої марки „Steinway & Sons” отримали дитяча музична школа № 11 і дитяча школа мистецтв № 3 Одеси та ще два заклади Полтавщини – Великобагачанська дитяча музична школа імені Ф. Кушнерика та Миргородська дитяча музична школа імені А. Коломійця.

Донецький академічний обласний театр юного глядача (м. Макіївка) брав участь у Всеукраїнській культурно-мистецькій акції „Майстри мистецтв – трудівникам села”. Юним глядачам селищ Амвросіївського, Артемівського, Великоновоселківського, Володарського, Добропільського, Красноармійського та Першотравневого районів області було показано вистави „Три порося”, „Кіт у чоботях”, „Золоте курча”, „Не хочу бути собакою”.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. До 200-річчя від дня народження Т. Шевченка було приурочено сьому художню виставку „Карикатуристи України”, розгорнуту у галереї „Майстерня” Центрального будинку художника в Києві. Традиційно виставку було поєднано з церемонією нагородження переможців конкурсу ім. В. Зелінського 2013 року. Серед них – український художник-карикатурист, графік М. Капуста, який став срібним призером. Інший художній проект – „У наших раї...” – було презентовано в Інституті проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Експоновані роботи представляли різні види мистецтва – живопис (Т. Сільваші, Р. Тремба), графіку (П. Маков, А. Миронова), фотографії (В. Марущенко, А. Степаненко, О. Бабак, А. Войтенко), стріт-арт (С. Перфецький, В. Воротньов), відеоінсталяції (А. Войтенко). А у львівській галереї „Дзига” було представлено проект В. Стецьковича «Зріз/Інсталяція „Джангисагач”», створений за мотивами вірша Т. Шевченка „У Бога за дверима лежала сокира”. Ідея

експозиції базувалася на порівнянні людини і дерева. Зображення відбитків пальців людини знаходилися „пліч-о-пліч” з дерев’яними зрізами.

Відкриття виставки, присвяченої 45-річчю заснування Київської організації Національної спілки художників України, відбулося у Центральному будинку художника. Тут експонувалися роботи понад 300 авторів у різних жанрах образотворчого мистецтва.

У Києві також експонувалися виставки: у Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику – робіт заслужених діячів мистецтв України Д. і Р. Луні „Великдень у Лаврі”; у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва – ляльок-мотанок львівської майстрині О. Смереки-Малик; у Малій залі Національного культурно-мистецького та музейного комплексу „Мистецький Арсенал” – робіт Д. Галкіна „Демонтаж”; у Музеї історії міста Києва – просторової інсталяції А. Логова „Історія мистецтв”, живопису Л. Пуханової „Життя триває”, ляльок О. Цюпи „Квіткові феї”; в холі Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка – картин народного художника України І. Марчука; у „Шоколадному будинку” – натюрмортів та картин Л. Мартинюка „Любов Бога”; в арт-центрі „Closer” – творів представників одеського протоконцептуалізму „Фігуранти у справі, або Розвідка художніх покладів”; **у галереях:** „Триптих-Арт” – пейзажів лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка А. Криволапа; „Боттега” – робіт Н. Білика „Ємності”; „Мистецька збірка” – творів українських художників SPRING EMOTIONS; „ABC-арт” – натюрмортів, портретів та пейзажів С. Рєпки „Лірика колориту”; „Мистець” – робіт київського художника Є. Ройтмана „Скромні дослідження живописання”.

У столичній „А-Gallery” шедеври десяти майстрів епохи Відродження представила унікальна мультимедійна виставка „Ренесанс: епоха геніїв”. Картини, що знаходяться у численних музеях різних країн світу, об’єднали у мультимедійну постановку, що складалася з епізодів, кожен з яких було присвячено творчості одного з геніїв Ренесансу. Потужний сервер синхронізував численні зображення зі звуком і проектував образи на стіни галереї, які від підлоги до стелі перетворюються в єдиний величезний мультимедійний екран. Тривалість трансляції виставки складала близько 45 хвилин.

Близько ста творів кримськотатарського декоративно-вжиткового мистецтва, які надали для експонування Посольство Сполучених Штатів Америки в Україні та приватні колекціонери, представив проект „Zincir” („Зінджір” – українською „Кільця ланцюга”) у Національному центрі народної культури „Музей Івана Гончара”. Виставка також стала можливою завдяки партнерам та кураторам: земляцтву кримських татар міста Києва, Центру

фольклористики та етнографії Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Національному центру народної культури „Музей Івана Гончара”.

У містах України було розгорнуто виставки: у Кіровограді – фотознімків І. Белоуса із серій „Провінція” та „Перлини Знам’янщини”; у Чернігові – фоторобіт М. Харді та І. Волосянкіна „Без вагань і прикрас. Хтось вмиратиме за нас, а точніше – за наше майбутнє”; у Сумах – живопису І. Василевського; у Львові – портретів дітей-аутистів, зроблених львівськими фотографами у школі-інтернаті „Довіра” (до Міжнародного дня інформування про аутизм), живопису О. Лозинського „Дорога”, живопису Д. Струка „Природні”; у Дніпропетровську – робіт М. Кравцова „Бестіарії”, картин різних жанрів львівського художника Леся Панчишина „It's not ok”, живопису на полотні, графіки, витинанки та живопису на склі Л. Сізової „Мандри”; у Луганську – мікромініатюр В. Казаряна; у Тернополі – творів Т. Кашкарової „Rebirth. Переродження”; у Сумах – живопису кіровоградського художника А. Шаповалова; в Ужгороді – робіт, виконаних у різних техніці та жанрах закарпатськими митцями – членами НСХУ; в Івано-Франківську – ікони-триптиха Р. Бончука „Небесна сотня”.

У Полтаві було урочисто відкрито міжнародну виставку карикатур „Карлюка – 2014”. Цього року центральною темою більшості з майже 300 карикатур стала корупція можновладців. Так, в експозиції було представлено, зокрема, кращі роботи учасників всеукраїнського конкурсу карикатур із прав людини „Небезпечно: корупція!”.

7 квітня у Львівському Палаці мистецтв відбулося відкриття щорічної виставки-конкурсу „Весняний салон”, яку презентувала обласна організація Національної спілки художників України. Цьогоріч на ній було представлено 204 роботи спілчан у різних жанрах. Серед них – чимало робіт, присвячених і темі Майдану. Переможців обирали із 102-х авторів у 14 номінаціях – пейзаж, портрет, тематична картина тощо.

А 25 квітня у львівському Палаці мистецтв стартував арт-проект „ETHNO'лялька”, який проходив у рамках фестивалю „Ляльковий світ”. Переважна більшість ляльок, представлених на виставці, були сучасними, однак мали місце і ляльки 60–70-х років минулого століття.

Також у Львові 8 квітня розпочався соціальний художній проект „Вікна в минуле”. До участі в ньому було запрошено талановитих художників з різних країн світу, які створять першу в Україні арт-галерею під відкритим небом, присвячену історії ремісничого Львова.

10 квітня у Дніпропетровському художньому музеї відкрито виставку актуального плаката «Мы, люди мира, говорим „НЕТ” войне», ініційовану Міжнародним фестивалем дизайну COW (COWInternationalDesignFestival).

У виставковій залі Вінницької обласної організації Національної Спілки художників України презентовано виставку „Світ Божий, як Великдень”. На ній представлено тематичні роботи, виконані у різних техніках та жанрах.

З 17 квітня по 17 травня у харківському центрі сучасного мистецтва ЄрміловЦентр експонується виставковий проект „Свої” – колективне висловлювання 11 українських художників на актуальні теми сучасних трансформацій національного бренду „Україна”.

У квітні відкрито **пам’ятники:** Антонію та Феодосію Печерським (скульптор – О. Пінчук) – на території Києво-Печерської лаври; вченій сові роботи київського скульптора К. Скрытучького, на честь Дня авіації й космонавтики, – у „сквері інтелігентів” у Києві; балетному танцівнику і хореографу С. Лифарю роботи скульптора М. Рапая – у приміщенні Київської муніципальної академії танцю ім. С. Лифаря; героям „Небесної сотні” (автори – черкаські скульптори М. Теліженко та Ю. Олійник) – в урочищі Холодний Яр, на хуторі Буда, в Черкаській області; „Музейне братство”, присвячений музеям і музейним працівникам, – в Одесі; **меморіальні дошки:** письменнику, державному діячу, Герою України Олесю Гончару – при вході в головний корпус Херсонського державного університету; режисеру М. Мащенку (автор – скульптор В. Чепелик) – у Києві, на кіностудії ім. Олександра Довженка; досліднику творчості Т. Шевченка П. Зайцеву (1886–1965) – у Сумах.

15 живописців з Ужгорода, Мукачевого, Хуста і Міжгір’я зібрав Х Обласний пленер „Синевирська царина”. Серед учасників пленеру – народний художник України З. Мічка, заслужені художники України В. Свалявчик, С. Шолтес, В. Брензович, В. Вовчок, В. Чепинець, І. Романюк.

КІНОМИСТЕЦТВО. До *200-річчя від дня народження Т. Шевченка* 3 квітня у столичному кінотеатрі „Київ” відбулася презентація науково-популярної стрічки „Кобзар”, яка стала переможцем конкурсного відбору неігрових фільмів про Т. Шевченка, організованого у вересні 2013 року Держкіно України. Робота над проектом тривала близько двох місяців. Майже половину часу стрічки, а триває вона 53 хвилини, займають відтворені спогади сучасників поета, решта – інтерв’ю з науковцями, що розповідають про його головну збірку. А перегляд і обговорення фільму С. Буковського „Сон” (1989) за однойменною поемою Т. Шевченка організував у своєму приміщенні Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України.

24–27 квітня у Славутичі Київської області відбувся Перший міжнародний фестиваль кіно та урбаністики „86”. Його програма включала серію кінопоказів, серед яких шість українських прем’єр: „Обіцянка Пандори” Р. Стоуна, „Знеструмлені” Ф. Мустафи, „Балтиморські вершники” Л. Нейтана,

„Тунель свідомості” Т. Новотни, „Вулиця Лопез” Г. Баррозо Алькала та Л. Тіллінгер, „Житло для всіх” Г. Ветцеля. Крім повних метрів на кінофестивалі було показано спеціальні короткометражні програми „Гра в міста” та „Чорнобильський набір”, а також екологічний кінопоказ РОВЕР з енергії велогенератора. З презентацією нового документального проекту „Чорнобиль: пори року” до Славутича приїхав режисер С. Буковський. На закритті фестивалю відбулась прем’єрна читка документальної п’єси „Внутрішній Славутич”, створеної Херсонським центром молодіжних ініціатив „Тотем” спільно зі славутицькою театральною студією „Драм Арт”.

У столичному кінотеатрі „Жовтень” і в телеефірі відбулася прем’єра документального фільму „Небесна сотня” з циклу „Зима, що нас змінила”. Фільм є спільним проектом групи „Вавилон 13”, котра створювала неігрові короткометражки про події на Майдані Незалежності з перших днів протесту, та телеканалу „1+1”.

3 квітня в український прокат вийшла вітчизняна кінострічка „Синевир” режисерів О. та В. Альошечкіних. У 2012 році цей фільм отримав Гран-прі III Московського 3D-стерео-фестивалю.

МУЗЕЙНА СПРАВА. ОХОРОНА ПАМ’ЯТОК Рядом заходів у квітні було відзначено професійне свято працівників сфери охорони культурної спадщини з нагоди *Дня пам’яток України і Міжнародного дня пам’яток та історичних місць*.

16 квітня у Залі пам’яті Національного музею „Меморіал пам’яті жертв голодоморів в Україні” відбулася презентація виставки „Щоденники Голодомору”. Виставка була покликана на основі автентичних першоджерел охарактеризувати соціально-психологічний портрет людини радянської тоталітарної доби. Експозиція складалася зі щоденників Н. Білоуса – селянина з Харківщини, О. Наливайка та О. Радченко – вчителів з Харківщини, листів сільського священика та учнів школи, робітників, які описували жахливе становище на селі.

У Національному художньому музеї України відкрито виставку „Кодекс Межигір’я”, на якій представлено предмети мистецтва та побуту з резиденції экс-президента Віктора Януковича і будинку экс-генпрокурора Віктора Пшонки. У семи залах музею розміщено абсолютно різні за походженням, стилем, виконанням, вартістю предметами. Загалом до установи передано 518 експонатів. Ознайомитися з обстановкою, в якій жили колишні керівники країни, можна буде з 26 квітня по 27 липня.

25 квітня у галереї „Хлібня” Національного заповідника „Софія Київська” третій президент України В. Ющенко презентував виставку „Основи” зі своєї колекції українських старожитностей. Увазі гостей було представлено

селянські ікони, сакральну скульптуру, гуцульські скрині, текстиль, кераміку, хрести, писанки, різьблення (сідла, ярма, вози), посуд, одяг, рушники, килими кінця XVIII – початку XX століття. Куратор виставки – галерист, засновниця видавництва „Родовід” Л. Лихач.

У Будинку митрополита Національного заповідника „Софія Київська” працювала виставка „Київський Золотоуст Іоанн Леванда”, приурочена до 200-річчя смерті видатного проповідника, протоієрея Софійського собору Іоанна Леванди. Серед учасників проекту – Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник, який представив для експонування музейні предмети зі своєї фондової колекції, а також Національний музей історії України, Національний музей Тараса Шевченка, Національна бібліотека України ім. Вернадського.

У Київському національному музеї російського мистецтва було розгорнуто виставку „Дар безцінний”, присвячену 120-річчю від дня народження відомого київського колекціонера Д. Сигалова (1894–1985), який присвятив своє життя збиранню картин, які потім передав до цього музею. У кількох залах було представлено близько сотні творів живопису і графіки кінця XIX – початку XX століть.

3 квітня Національний музей мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків представив експонати із свого графічного зібрання – антивоєнний цикл офортів іспанського живописця Франсіска Гойї (1746–1828) „Жахи війни”. На сьогодні це єдина в Україні повна серія гравюр, надрукованих з оригінальних авторських дощок.

Виставкою картин вітчизняних авторів з різних куточків України відзначив своє 65-річчя Національний музей Тараса Шевченка. Організатори прагнули показати творчість різних часів, напрямків та підтримати єдність країни – звідси й назва, що стала вже слоганом: „Єдина Україна! Єдина Україна!”. Виставка стала продовженням спільного проекту музею та видавництва „Софія-А” – „Наш час – наш простір”, започаткованого 2008 року. Його мета – познайомити з творчістю сучасників, які увійшли в історію українського мистецтва і відомі в світі, щоб переосмислити місце і роль української культури в контексті розвитку світового мистецтва. Всі роботи, які зайняли зали 1-го поверху музею, – з колекції генерального директора видавництва М. Мельника, який збирає її понад 10 років.

„Скарби Книжкової палати України” – така назва експозиції, яку було розгорнуто у Національному музеї літератури України. Вперше у своїй історії Книжкова палата України ім. І. Федорова до свого 95-річчя відкрила архіви для широко кола відвідувачів. Нині фонд Книжкової палати налічує понад 13 млн. примірників, починаючи з 1917 року.

У Музеї історії Києва експонувався ряд цікавих виставок. Одну з них було розгорнуто до 110-річчя від дня народження українського балетного танцівника й хореографа С. Лифаря. Її відвідувачі мали змогу побачити, зокрема, унікальну бібліотеку С. Лифаря, передану відділу мистецтв Київської публічної бібліотеки ім. Лесі Українки вдовою митця, графинею Л. Алефельдт. Інша експозиція, яка мала назву „Вцілілі та повернені”, представила експонати, які залишилися після недавнього перебування внутрішніх військ у приміщенні „Українського дому”, де через брак площ знаходилася частина сховищ Музею історії Києва та полотна, які донедавна прикрашали кабінети можновладців, передовсім в Адміністрації Президента на Банковій. А ознайомитися із раритетними поштовими листівками, виданими 100 років тому, які знаходилися у колекціонера С. Сурніна, можна було на виставці „Веселий „Рассвет”, або Гумор по-київськи”.

До 110-ї річниці від дня смерті українського поета, драматурга, прозаїка, театрального і громадського діяча М. Старицького (1840–1904) 24 квітня в Києві, у Музеї видатних діячів української культури Лесі Українки, М. Лисенка, П. Саксаганського та М. Старицького відбулося відкриття виставки „Старицькі. Долі, зметені буревієм”. На ній було представлено раритетні світлини, документи, книжкові і журнальні видання з фондової колекції музею. Також проведено круглий стіл „Роль старої київської громади в культурно-історичних процесах другої половини ХІХ століття”. А у Хмельницькому обласному літературному музеї пройшов літературний вечір пам’яті „Нехай Україна у щасті буя – у тім нагорода і втіха моя”. Однією з головних тем вечора пам’яті став зв’язок письменника з Поділлям. Значне зацікавлення у глядачів викликали документальний фільм про М. Старицького із серії „Гра долі” та книжково-документальна виставка.

Експозицію „Духовні скарби Гуцульщини” було розгорнуто у Національному музеї народної архітектури та побуту України (с. Пирогів Київської області). Її мета – ознайомити відвідувачів зі зразками матеріальної культури Карпат, зокрема Гуцульщини. Ця колекція формувалася впродовж багатьох років численними науково-етнографічними експедиціями, працівниками музею. Вона складається з більш як 20 тис. експонатів, що датуються ХVІ–ХХ століттями.

У Музеї народної архітектури та побуту в Чернівцях пройшло фольклорно-етнографічне свято „Христос воскрес – воскресне Україна”. Участь у ньому узяли понад 3 тис. громадян. На сценах, біля вітряків та біля кожної хати грали, співали, танцювали народні фольклорні колективи, виступали естрадні виконавці тощо.

До **200-річчю від дня народження Кобзаря**, у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї відкрито виставку, яка налічувала 160 творів,

серед яких – художні полотна, скульптура, графіка, створені як місцевими митцями, так й іншими авторами, які здебільшого зобразили молодого Кобзаря, адже він перебував на території краю у свої 32 роки. Це роботи В. та І. Стадничуків, В. Лопати, Я. Омеляна, М. Хариновича, Я. Музики, О. Шатківського, Є. Удіна та багатьох інших.

У Вінницькому обласному краєзнавчому музеї працювала виставка „Шевченкіана у листівках”. Їх видано у 1900–1920 роках у Російській та Австро-Угорській імперіях. До наших днів давні листівки дійшли завдяки колекціонерам. Експозицію було створено на основі зібрання заслуженого художника В. Козюка. У листівках було поширено вісім відомих фотозображень поета, зроблених упродовж 1858–1860 років видатними майстрами Санкт-Петербурга та Києва. Серія графічних автопортретів від молодого віку поета до останнього року життя вийшла у видавництві Я. Оренштайна у Коломиї. Крім того, у поштових картках представлено розділ ілюстрацій до „Кобзаря”.

Подібну виставку було організовано і в картинній галереї Кам’янського державного історико-культурного заповідника у Черкаській області. На ній вперше презентовано листівки у кількості 315 одиниць, що були видані починаючи з кінця ХІХ століття у найбільших видавництвах Стокгольма, Києва, Москви та інших. Філокартична Шевченкіана – це фотографічні й художні портрети Кобзаря, репродукції його живописних творів, ілюстрації інших митців до віршів і поем Кобзаря, композиції з текстами віршів поета, репродукції творів мистецтва, присвячених Т. Шевченку та вшануванню й увічненню його пам’яті, фотонатурні й художні зображення міст, сіл та місцевостей, пов’язаних з біографією митця, види поетової могили у Каневі. До шевченкіани належать і благодійні листівки, кошти від розповсюдження яких призначалися на спорудження пам’ятників Кобзарю, на підтримку товариства „Просвіта”, освітянських об’єднань „Рідна школа”, на зведення „народних домів”, на розбудову луцької української гімназії ім. Лесі Українки, на користь тих людей, які голодують.

Літературно-мистецький проект „Гастролі одного твору”, присвячений письменнику-земляку М. Коцюбинському реалізував Вінницький літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського на кошти гранту ГО „Український центр розвитку музейної справи”. Захід, головною метою якого було показати по-новому фрагменти твору „Тіні забутих предків”, відбувався в центрі міста, у приміщенні одного з найбільших торговельних центрів. Згадати про талановитого письменника-земляка і поринути у світ одного з його творів бажаючі мали можливість три суботи поспіль, тричі на день. Це вже друга акція музею Коцюбинського, з якою заклад виходив у люди. Для участі в проекті

було залучено акторів „Експериментального вуличного театру” Вінниці. Розповідь про історію написання твору вони чергували з виставою (за уривками повісті) ще одного колективу – „Театру тіней”. Все це підсилювала відеоінсталяція. На фоні дійства було представлено кабінет письменника: один з акторів з ручкою в руках, сидячи за столом, поринає у муки творчості, зображаючи роботу талановитого земляка над написанням твору.

У м. Винники Львівської області 15 квітня відбулося відкриття двох виставок під спільною назвою „Врятовані скарби”, присвячених пам’яті Героя України Бориса Возницького. Виставку „Життя Б. Г. Возницького у світлинах” склали унікальні світлини, що представляють сторінки життєвого і творчого шляху Бориса Григоровича Возницького, зокрема, відкриття Олеського і Підгорецького замків, експозицій Львівської картинної галереї, відкриття Історико-краєзнавчого музею у Винниках, натхненником створення якого він був і для якого збирав перші експонати. Також для експонування було виставлено пам’ятки станкового живопису різного часу та вагомості. Цю реставраційну роботу виконали студенти відділу реставрації Львівського державного коледжу декоративного та ужиткового мистецтва імені Івана Труша. Під час відкриття виставок відбулося погашення марки, присвяченої пам’яті Б. Г. Возницького.

У Вінницькому обласному художньому музеї відбулося відкриття виставки „Кунсткамера. Диковинки Вінниччини”. Захід несе у собі широкий спектр функціональних місій: від художньої, пізнавальної, історичної, природно-натуралістичної до розважальної та навіть епатажної. Таким чином, проект поєднує у собі освітні та розважальні функції у відповідності з вимогами сучасного музейного менеджменту.

Фонди Вінницького краєзнавчого музею поповнено конфіскованими історичними та культурними цінностями, які передали співробітники СБУ. Предметами контрабанди виявились 5 японських армійських і морських мечів син-гунто та кай-гунто 30-х років минулого століття, 2 тесаки, які також використовувалися в імператорській армії Японії у ХІХ столітті, французька шпага унтер-офіцерів морської піхоти кінця ХІХ століття. Унікальними є кілька виготовлених вручну стародавніх виробів із дерева – руків’я ритуальних сокир племен з Центральної Африки.

4 квітня у музеї гончарного мистецтва ім. О. Луцишина (науково-дослідному відділі Вінницького обласного художнього музею) відбулася презентація виставки „Диво подільської писанки”, яка є стартом Х Великоднього фестивалю „Українська писанка – 2014”. Серед подій фестивалю – виставка народного мистецтва, мистецькі програми, теоретичні заняття і практикуми з розпису писанок, тематичні лекції, творчі зустрічі з народними майстрами.

Унікальними експонатами – знаряддями землеробства, що належать до давньої черняхівської культури, поповнився Олександрійський краєзнавчий музей ім. А. Ф. Худякової у Кіровоградській області. Серед них – предмети, якими користувалися ще в III–IV століттях н. е. До цінного подарункового набору увійшло 6 залізних предметів: лезо сокири, обушок коси, три лемеші та різець стародавнього плуга.

У Харківському історичному музеї проходили Всеукраїнська наукова конференція „Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій”, присвячена 160-й річниці з дня народження Миколи Сумцова, та презентація нової експозиції „Харківщина від відбудови до перебудови (1945–1991 рр.)”.

24 квітня відбулося перше засідання Музейної ради – дорадчого органу з питань реалізації національної музейної політики при Міністерстві культури. Перед новоствореною радою постали як питання стратегічних змін у музейній сфері, так і проблеми негайного вирішення гострих кризових моментів. До складу ради ввійшли 15 експертів музейної справи, проте для забезпечення прозорості та ефективності в її роботі планується щорічна ротація складу на третину.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. Про впровадження системи електронної звітності у роботі публічних книгозбірень йшлося на зустрічі Першого заступника Міністра культури О. Островської-Лютої з директором Ради міжнародних та наукових досліджень (IREX) і програми „Бібліоміст” М. Новаком. „Сучасні бібліотеки – це платформа для суспільно-економічного розвитку, установи, ефект роботи від яких вражає помітними результатами. Бібліотеки можна активно використовувати для розвитку середнього та малого бізнесу, сільського господарства, медицини. Також на часі є надання доступу до електронних послуг, електронного урядування, працевлаштування та освіти”, – зазначила Островська-Люта. На зустрічі також обговорювалося можливе продовження співпраці Міністерства культури України та програми „Бібліоміст”.

1–2 квітня за ініціативи міжнародної програми „Бібліоміст” при підтримці Міністерства культури України відбувся семінар на тему: „Шляхи забезпечення стійкого розвитку регіональних тренінгових центрів (далі – РТЦ) обласних універсальних наукових бібліотек” (далі – ОУНБ). На семінарі директори ОУНБ та тренери РТЦ презентували розроблені плани стратегічного розвитку тренінгових послуг як для бібліотекарів, так і для населення, а також залучення до співпраці партнерів з громадського та бізнес-сектору. Учасники обмінялися успішним досвідом організації роботи РТЦ, попрактикувалися переконливо аргументувати спроможність надавати якісні послуги для громад, розглянули, як виміряти соціально-економічний ефект бібліотечних послуг.

Ряд заходів було приурочено до Міжнародного дня дитячої книги, який відзначався 2 квітня. Зокрема, в Національній бібліотеці України для дітей відбулося свято „Шевченкові думки переживуть віки”, яке завершило Всеукраїнський тиждень дитячого читання. Святкова програма включала: відкриття фотовиставки кращих робіт Всеукраїнського фотоконкурсу „Мар-Ukraine Шевченкіана”, в якому взяли участь більше півтисячі дітей з усіх куточків України; поетично-мистецьке свято „І лине над землею Шевченкове святеє слово...”. Зі сцени лунали поезії, пісні та вірші Тараса Шевченка у виконанні читачів бібліотеки, учасників театру-студії „Мандри” та вихованців Київської спеціалізованої музичної школи-інтернату ім. М. В. Лисенка.

23 квітня відзначено Всесвітній день книги і авторського права. З цієї нагоди у Державній бібліотеці України для юнацтва відбулася так звана бібліоніч, у рамках якої тривала акція „Книгою призначена зустріч”. Бібліоніч офіційно було відкрито серією заходів „Viblos. Три шляхи натхнення”. Кожен охочий міг долучитися не лише до читання, а й до написання творів через своєрідну літературну гру. А письменники А. Кокотюха та І. Андрусак не лише представили свої твори, а й поділилися авторськими таємницями. Справжнім сюрпризом для відвідувачів стали майстер-класи гри на гітарі, тощо. А майстрині народного колективу „Флористика” навчали ошибани (виготовлення виробів із природних матеріалів) та оригамі.

Бібліоніч під гаслом „Книгою призначена зустріч: літо не за горами!” провела й Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва ім. О. Бойченка. Працівники закладу підготували для відвідувачів понад 10 локацій. Серед них – „Скаутський табір бібліотечних розваг”, „Туроператор”, „Територія безпеки” тощо.

З 21 березня по 2 квітня проведено Всеукраїнський тиждень дитячого читання.

У Полтаві нагороджено переможців обласного конкурсу на кращий ескіз поштової марки, присвяченої **200-річчю від дня народження Т. Шевченка**. Ініціювали творче змагання серед молодих відвідувачів бібліотек краю фахівці обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Гончара за інформаційного партнерства обласної дирекції „Укрпошти”. Серед 45 робіт журі визначило 6 найкращих. Найвищу відзнаку одержав Р. Тетерятник, який представляв Великопавлівську сільську бібліотеку Зіньківського району. Під час згаданого заходу в обласній книгозбірні ім. О. Гончара полтавські філателісти влаштували виставку „Тарас Шевченко. Духовна аура нації”.

До ювілею Кобзаря оригінальну книжку у вигляді кобзи створили працівники й читачі Тернопільської бібліотеки для дорослих № 4. Незвичне видання стане гідним експонатом, адже торішнього серпня ця книгозбірня стала міським етноцентром. Відкрили його задля популяризації українських

звичаїв та обрядів, народного ремесла. Часто майстрині проводять тут майстер-класи, уроки для юних. Бібліотекарі й читачі подбали, аби були давня українська піч, бамбетель (своєрідний дерев'яний диван), народний одяг, вишиті й інші речі побуту та культури нашого народу. Кобза ж – старовинний український музичний інструмент, тож їй саме місце в етноцентрі.

Бібліотеками проведено заходи до: 205-річчя від дня народження російського й українського письменника М. Гоголя; 160-річчя від дня народження українського фольклориста, філософа і літературознавця М. Сумцова; 120-річчя від дня народження українського культуролога, філософа і літературознавця І. Чижевського, а також 450-річчя від дня народження англійського поета і драматурга В. Шекспіра; 290-річчя від дня народження німецького філософа І. Канта; 170-річчя від дня народження французького письменника, лауреата Нобелівської премії А. Франса; 115-річчя від дня народження російського письменника В. Набокова; 75-річчя від дня народження ірландського поета, лауреата Нобелівської премії Ш. Гіні.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО. Традиційно до Великодніх свят на території Національного заповідника „Софія Київська” проведено щорічний Всеукраїнський фестиваль писанок – 2014, на якому презентовано всеукраїнську писанкову колекцію, а також сучасні арт-об'єкти на тему Великодня. Також у рамках фестивалю відбулися виступи вокальних та хореографічних колективів, майстер-класи й конкурси, розваги для дітей, частування паскою від учасників конкурсу „Великодня паска”.

У Музеї Івана Гончара відбулося відкриття виставки „Писанковий рай”, яка працюватиме до 1 червня. На ній представлено роботи 30 майстрів. Є тут й унікальні писанки із фондів музею, серед яких зібрані фундатором хатнього музею – Іваном Гончаром у 1960–1980 роках. Усього на виставці – близько тисячі писанок.

На 10-му фестивалі „Українська писанка – 2014”, що розпочався у Вінниці відкриттям виставки „Диво подільської писанки”, вперше було представлено вироби, виконані в техніці різьблення та валяння. Сто робіт відомих вінницьких писанкарок, членів Національної спілки народних майстрів України О. Верхової-Єднак, М. Верхової-Юрченко та їхніх учнів, а також майстринь С. Луценко та Н. Степанюк можна було побачити в Музеї гончарного мистецтва, де проходила виставка.

У Тернопільському театрі актора і ляльки відбувся фінал обласного конкурсу малюнків „Діти Тернопільщини проти війни”. Всього на конкурс надійшло понад 120 робіт. 70 найкращих було представлено на виставці.

У Тернополі пройшов і перший фестиваль-конкурс ляльок за участю 90 майстрів з різних областей України. Урочисте відкриття свята іграшок

відбулося в Українському домі „Перемога”. Організатори подбали про широку різноманітну програму. Серед іншого скликали „круглий стіл”, де було розглянуто вплив різних видів народної творчості на формування дитячого світогляду. Для творчого змагання організатори визначили 6 номінацій – окремо для дорослих і дітей. Крім авторської та ляльки-мотанки, національної традиційної іграшки, дві інші категорії мали тематичний характер, бо стосувалися відтворення в забавці образів героїв творів Т. Шевченка, а також літературних персонажів. Була й номінація „Лялька – символ Тернополя”.

12 квітня у Запоріжжі за сприяння Департаменту культури, туризму, національностей та релігій облдержадміністрації та обласного методичного центру культури і мистецтв проведено відбірковий тур XIV Всеукраїнського фестивалю сучасної пісні та популярної музики „Червона рута – 2015”. Всього у конкурсі взяли участь майже 50 учасників із м. Запоріжжя, Запорізького, Гуляйпільського, Мелітопольського, Василівського районів. Переможцями від Запоріжжя, які отримали право виступити у фіналі фестивалю „Червона Рута” в м. Києві у 2015 році стали: у номінації рок-музика – гурт „Інша думка” (м. Запоріжжя), а у номінації поп-музика А. Якубовський (м. Запоріжжя), Ю Чілікіна

(с. Вознесенка Мелітопольського району).

На Дніпропетровщині стартувала виставка дитячого малюнка „Собори наших душ – 2014”, присвяченого **200-річчю від дня народження Т. Шевченка**. Експозицію, яка триватиме до 10 травня, склали 120 робіт переможців XVI обласного конкурсу серед юних художників під тією ж назвою.

У Дніпропетровську відбувся XVII Відкритий дитячий фестиваль української і польської музики імені Ф. Шопена. У ньому взяли участь близько півсотні учнів дитячих музичних шкіл Дніпропетровської, Донецької, Черкаської та Херсонської областей. Ініціатором заходу виступило Товариство ім. Ф. Шопена в Україні.

Близько 200 учасників у Держинську Донецької області зібрав III Відкритий конкурс-фестиваль виконавців на народних інструментах „Карабиць-фест”. Гран-прі отримали: у номінації: „Гітарні ансамблі” – представники музичної школи естетичного виховання з Луганська, а у номінації „Клавішні і струнно-щипкові інструменти” – ансамбль бандуристок школи мистецтв № 3 з Донецька. Вперше на фестивалі цього року було запроваджено номінацію „Краще виконання творів І. Ф. Карабиця”. У ній лауреатом I премії названо оркестр народних інструментів музичної школи ім. І. Ф. Карабиця з Держинська.

12 квітня у Херсонському державному університеті відбувся II Регіональний фестиваль-конкурс вокально-хорового мистецтва *Maestoso*.

Лауреатом I ступеня ставу Український народний хор Херсонського училища культури.

24 квітня у великій залі Херсонського музичного училища до 105-річчя його заснування, а також до 70-річчя створення Херсонської області відбувся творчий звіт художніх колективів та солістів „Тобі, рідна Херсонщино!”.

3 квітня розпочався обласний огляд-конкурс аматорського театрального мистецтва Донеччини. Він започаткований управлінням культури і туризму Донецької обласної державної адміністрації та Донецьким обласним учбово-методичним центром культури. До участі в огляді-конкурсі запрошені драматичні, музичні, літературні театральні колективи; театри естрадних мініатюр; лялькові театральні колективи; театри читців. Глядачам та членам журі було показано драматичні та трагікомедійні вистави, естрадні мініатюри, літературно-музичні композиції.

У м. Дубно на Рівненщині, відбувся фестиваль аматорського мистецтва ім. Д. Ткачука „Дубенська ви городка – 2014”. Глядачі побачили у виконанні місцевих акторів уривки зі „Сватання на Гончарівці”, „Баби Параски та баби Палажки”, „Тарасового безталання”. У репертуарі драматичних колективів району – шевченкові „Мати-наймичка”, „Тополя”, „Назар Стодоля”, „Мені тринадцятий минало” та інші. Цьогоріч „Дубенська вигородка” відбулася вшосте і зібрала 12 сільських драматичних колективів. Фестиваль також вписав ще одну сторінку в книгу пам’яті про Д. Ткачука – заслуженого працівника культури України, який 1959 року в Дубні заснував аматорський театр, який згодом отримав звання народного й підкорив своїми талановитими постановками всю Україну.

Одеський обласний центр української культури вже увосьме провів конкурс майстрів народної творчості ім. Р. Палецького, засновника південного

стилю національного декоративно-прикладного мистецтва та троїцької станкової графіки. Лауреатами конкурсу стали А. Діасамідзе з Іллічівська (декоративний розпис), М. Космикова з Овідіопольського району (соломоплетіння),

О. Овчинникова з Одеси (наукова діяльність із популяризації народного мистецтва). Стипендіатами премії визначено Л. Ліптушенко (Овідіопольський район, розпис) та М. Васильєва (Одеса, народна кераміка). За вагомий внесок у збереження і розвиток народної творчості відзначено також велику групу аматорів із сіл та міст Одещини. В організації конкурсу й церемонії відзначення переможців взяв участь благодійний фонд „Рідний край”.

„Непереможена Одеса. Герої і долі улюбленого міста”, – так названо соціальний фотопроєкт, презентація якого відбулася 17 квітня в Одеському літературному музеї. Ініціатором його виступили громадська організація „Одеська фотографічна асоціація” (голова – С. Гуменюк) і Одеський міський клуб фотографів „Фотон – 2”, а реалізація стала можлива за підтримки народного депутата України С. Гриневецького. Проєкт присвячено визволителям Одеси. Одне з важливих завдань проєкту – ініціювати діалог між поколіннями, залучити до дослідницької роботи, поглибленого вивчення історії молодих одеситів. Саме тому в цей день у літературному музеї були присутні учні старших класів одеської школи № 25. Ці діти поглиблено займаються роботою над створенням оновленої експозиції музею бойової слави Одеси, який незабаром відкриється на базі школи після реконструкції. Виставка проєкту експонуватиметься в музеї до 10 травня.

25 квітня на базі Каховського районного Будинку культури ім. Фрунзе у Херсонській області пройшов обласний семінар-практикум керівників вокально-хорових колективів. У роботі семінару взяли участь 52 учасники із 10 районів області, міст Каховка та Нова Каховка. Практичні заняття відбулись на базі провідних вокальних колективів району. Під час семінарських занять велика увага була приділена розмежуванню напрямків народної та фольклорної манери співу.

Матеріал підготувала

Наймушина Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу і узагальнення інформації

Комп’ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

